

Lección 6



Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union



Este proyecto se financia con el apoyo de la Comisión Europea. Esta publicación refleja solo el punto de vista de su autor, por ello la Comisión no puede hacerse responsable sobre el uso de las informaciones que aquí aparecen.

El contenido en su totalidad, salvo que en algún lugar se indique otra cosa, pertenece a *lernu.net* y ha sido publicado bajo una licencia [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

<https://lernu.net/instruado?lang=es>

▼ Gramática



Expresión de deseo.

La terminación **-u** se usa no solo en un imperativo directo, sino también en oraciones subordinadas que comienzan con la conjunción **ke** y en las que hay un verbo de deseo, ruego o mandato (deziri, voli, postuli).

Mi deziras, ke vi lernu. = Deseo que estudies.

La patro volas, ke mi iru. = El padre quiere que yo vaya

je

La preposición **je** es una preposición llamada "preposición comodín". No tiene un significado definido con precisión, pero se usa cuando ninguna otra preposición es apropiada. A menudo se utiliza en oraciones que hablan del tiempo cronológico:

Je kioma horo vi venos? = ¿A qué hora vendrás? ¿A qué hora vendréis? ¿A qué hora vendrá usted? ¿A qué hora vendrán ustedes?

Je la kvina horo. = A las cinco.

farti

Este verbo se utiliza en la siguiente expresión:

Kiel vi fartas? = ¿Cómo estás? ¿Cómo estáis? ¿Cómo está usted? ¿Cómo están ustedes?

-eg-

El sufijo **-eg-** se usa para formar los aumentativos:

librego = un libro grande

bonega = buenísimo

varmega = muy caliente, abrasador

homego = un hombre muy grande, un gigante

belega = bellísimo, precioso

-et-

El sufijo **-et-** se utiliza para formar los diminutivos:

libreto = librito

varmeta = templado

beleta = bonita, bonito

hometo = hombrecito

-iĝ-

El sufijo **-iĝ-** significa "volverse" "hacerse"

riĉiĝi = hacerse rico

trankviliĝi = calmarse

resaniĝi = curarse

geedziĝi = casarse

▼ **Bloque 25** (Sesiones 49-50)



Objetivos de aprendizaje

- aprender nuevos afijos **-ET-** y **-EG-**
- repasar la gramática de las lecciones anteriores.
- practicar la comprensión mediante la escucha.

Materiales didácticos necesarios

- Ordenador para reproducir audio

Preparación

- Ejercicio **M1**
- Ejercicio **M2**
- Ejercicio **M3**
- Respuestas **M4**
- Ejercicio **M5**
- Respuestas **M6**
- Ejercicio **M7**
- Copias de **M8**
- Copias de **M9**

Nuevas palabras

ridi = reir

rideti = sonreir

troviĝi = encontrarse

Plan de aprendizaje

10 me Reparte el ejercicio **M1**. Usa las imágenes para explicar el ejercicio y el significado de los sufijos **-ET-** y **-EG-**. La parte "Hazlo tú mismo" la realizan los alumnos solos, tu tarea es revisar las respuestas.

10 me Reparte **M2**. Pide a los alumnos que creen frases con los sufijos **-ET-** y **-EG-**

5 me Juego recreativo no lingüístico

20 me Reparte **M3**. Reproduce el audio **1** y escuchas juntos el diálogo dos veces.

Los alumnos deben seleccionar la opción correcta basándose en lo que ocurre en el diálogo: si trata sobre una comida, una foto o sobre la escuela (la respuesta correcta es B). Después ellos escuchan el diálogo de nuevo y terminan las frases.

Las respuestas están en **M4**

10 me Pausa

10 me Reparte **M5**. Pídele a los alumnos que agreguen los sufijos **-ET-** y **-EG-**, según cual tenga sentido en la frase

Las respuestas están en **M6**

10 me Reparte **M7**. Cada alumno debe crear tres frases usando algunas palabras del cuadro. Pueden usar más de una en cada frase

5 me Juego recreativo no lingüístico

5 me Cantar juntos la canción **M8** 2 ó 3 veces.

Asigna las tareas para casa.

M1 Ejercicio



dometo



domo



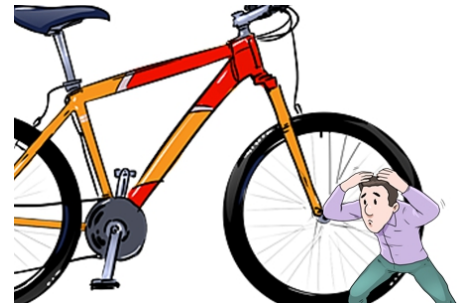
domego



bicikleta



biciklo



biciklego



rideti



ridi



ridegi

Hazlo tú mismo.

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Ejercicio

Forma la palabra adecuada con el sufijo **-et-** o **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fiŝo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Ejercicio

Escucha el diálogo dos veces. Elige la respuesta correcta.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

a) manĝoj

b) fotoj

c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.



M5 Ejercicio

Agrega el elemento correcto **-et-, -eg-.**

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Respuestas

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**jet**on.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Ejercicio

Escribe tres frases con algunas de las siguientes palabras. Presta atención a las terminaciones: **j** y **-n**

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodía: [YouTube](#)

M9 Tarea para casa

Escribe una historia corta. Usa las siguientes frases como comienzos de frases.

Ĉu vi aŭdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.

▼ **Bloque 26** (Sesiones 51-52)



Objetivos de aprendizaje

- conocer el sufijo **-IĜ-**, que indica cambio de estado
- usar el sufijo **-IĜ-** con el elemento **pli**
- repasar los correlativos
- aprender proverbios en Esperanto

Materiales didácticos necesarios

- Ordenador para reproducir audio

Preparación

- Ejercicio **M10**
- Ejercicio **M11**
- Ejercicio **M12**
- Respuestas **M13**
- Ejercicio **M14**
- Copias de **M15**
- Copias de **M16**

Plan de aprendizaje

20 me Reparte **M10**. Usa las imágenes para explicar el ejercicio y el significado del sufijo-**IĜ-**: el objeto recibe un nuevo tributo. Los alumnos crean palabras del rompecabezas y las traducen

5 me Juego recreativo no lingüístico

20 me Reparte **M11**. Pídele a los estudiantes que creen palabras con el sufijo-**IĜ-**. Al principio ayúdales y explícales que pueden usar el elemento **pli** (**pliboniĝis**, **plivarmiĝis** etc.).

10 me Pausa

20 me Reparte **M12**. Escucha el Audio **2** Las respuestas están en **M13**

5 me Juego recreativo no lingüístico

15 me Reparte **M14**. Pídele a los alumnos que encuentren las respuestas correctas a las preguntas. Después divídelos en parejas y pídeles que desarrollen los diálogos.

5 me Cantar juntos la canción **M15** 2 ó 3 veces.

Asigna las tareas para casa.

M10 Ejercicio

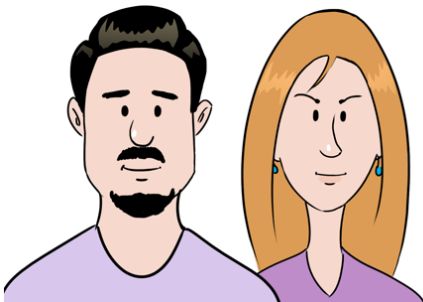


varma kafo

La kafo malvarmiĝas.



malvarma kafo



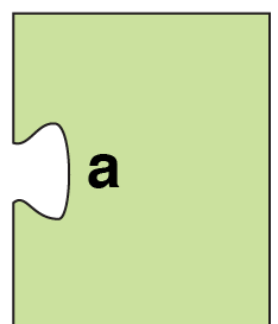
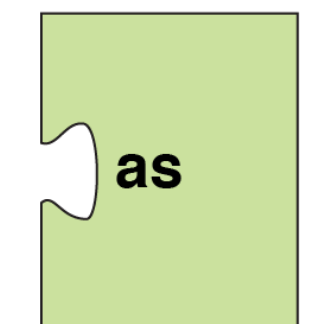
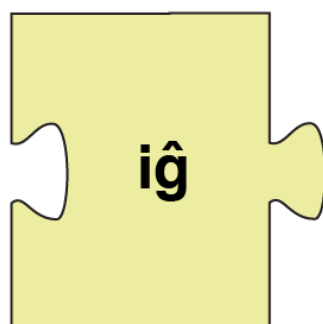
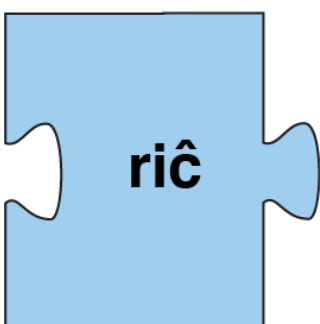
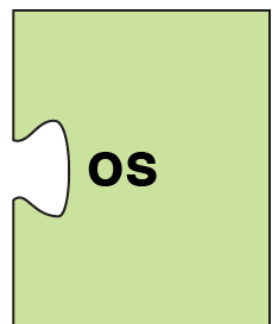
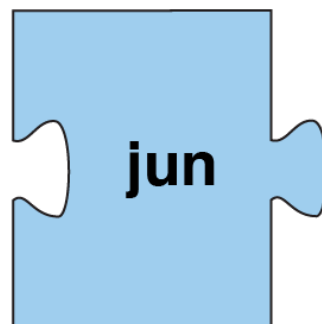
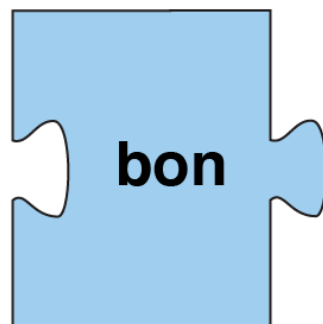
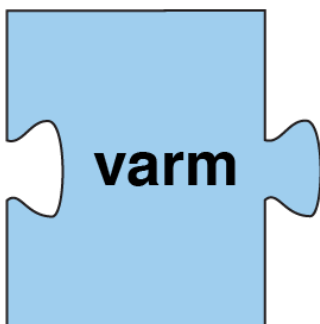
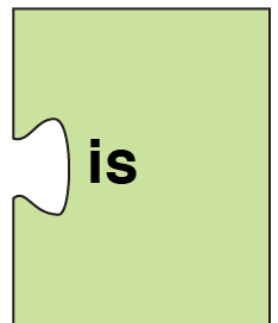
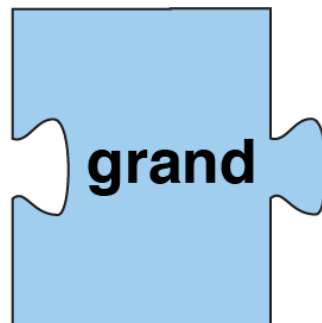
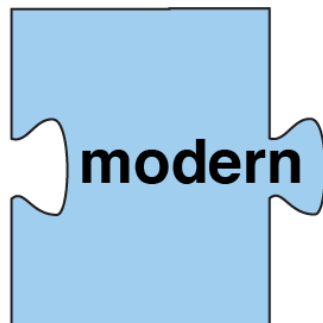
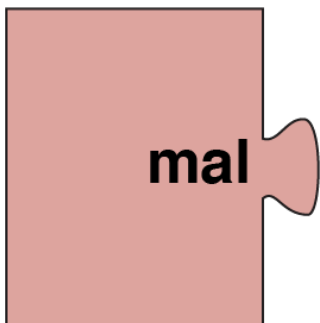
junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.



maljunaj geedzoj

Crea palabras del rompecabezas y tradúcelas a tu idioma.



M11 Ejercicio

Agrega el verbo correcto con el sufijo **-iĝ-**.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Ejercicio

Escucha el audio con diferentes proverbios en esperanto y agrega las palabras faltantes.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Respuestas

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Ejercicio

Conecta las preguntas con las respuestas. Después haz juegos de rol en parejas.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: adaptación de la canción francesa Frère Jacques

M16 Tarea para casa

Agrega el elemento correcto **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re..** Cada elemento debe ser usado una sola vez.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.

Solución:

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas ne**lege**ble!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ **Bloque 27** (Sesiones 53-54)



Objetivos de aprendizaje

- aprender que **-IĜ-** puede ser agregado a los verbos (**fermi – fermiĝi**)
- conocer los nuevos afijos **-UL-** y **-IND-**
- practicar comprensión lectora.

Materiales didácticos necesarios

- Ordenador para reproducir audio

Preparación

- Ejercicio **M17**
- Ejercicio **M18**
- Respuestas **M19**
- Ejercicio **M20**
- Respuestas **M21**
- Ejercicio **M22**
- Copias de **M23**
- Copias de **M24**

Plan de aprendizaje

20 me Reparte **M17**. Con ayuda del rompecabezas, explica el sufijo **-IĜ-** en la tabla: el objeto experimenta una transición al nuevo estado. Hasta ahora agregábamos el sufijo **-IĜ-** solamente a los adjetivos **bona – boniĝis, granda – grandiĝis**. Con ello el sujeto adquiriría una nueva característica. Ahora agregaremos **-IĜ-** al verbo: esto significa una transición al nuevo estado.

Los alumnos trabajan en grupos, crean palabras del rompecabezas y las traducen a su idioma.

Ejemplos:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

5 me Juego recreativo no lingüístico

20 me Reparte **M18**. Pídele a los alumnos que completen los espacios con la palabra adecuada con **-IĜ-**. Asegúrate de que comprendan el significado de las palabras.

Las respuestas están en **M19**

10 me Pausa

10 me Reparte **M20**. Divide a los alumnos en parejas. Cada grupo debe organizar los elementos del diálogo en el orden correcto.

Puedes recordarle a los alumnos los sufijos **-UL-** y **-IND-**, que practicaron en los ejercicios anteriores.

Las respuestas están en **M21**

10 me Reparte **M22**.

5 me Juego recreativo no lingüístico

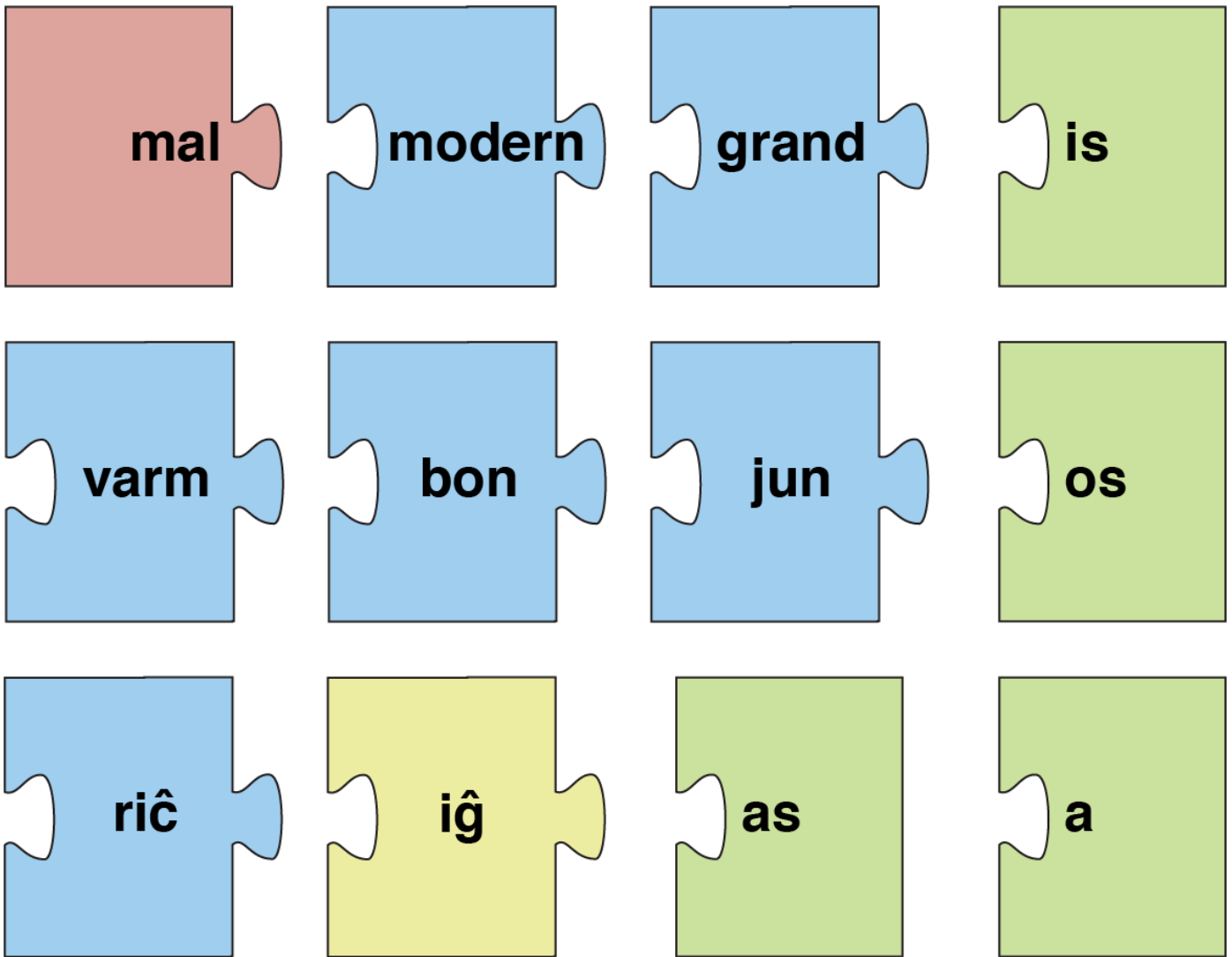
15 me Las parejas, que antes pusieron **M20** en el orden correcto, ahora desarrollan el diálogo. Después elige un grupo y pide a ese grupo que presente el diálogo al resto de la clase, que controlará sus respuestas.

5 me Regresa a la canción **M23** de la lección 5. Pídele a los estudiantes que traduzcan la canción y cantarla juntos 2 o 3 veces.

Asigna las tareas para casa.

M17 Ejercicio

Crea palabras del rompecabezas y tradúcelas a tu idioma.



M18 Ejercicio

Completa los espacios con el verbo correcto: **fermiĝos**, **alinomiĝis**, **fariĝis**, **aŭdiĝas**, **sidiĝu**, **malpleniĝis**, **finiĝos**, **troviĝas**, **malfermiĝis**, **nomiĝas**, **montriĝis**.

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniuj homoj plu estis videblaj.

M19 Respostas

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Ejercicio

Dividirse en parejas y poner los diálogos en el orden correcto. Después los alumnos leen los diálogos.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuir kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Respuestas

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.



M22 Ejercicio

Pon las partes de las frases adecuadas. Traduce las frases a tu idioma.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortiĝis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Tarea para casa

Crea tres frases usando varias de las siguientes palabras. Puedes usar la misma palabra varias veces en una frase. Puedes añadir otras palabras.

Ejemplo:

En la **strato trovi**gas **granda domo**.

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.

▼ **Bloque 28** (Sesiones 55-56)



Objetivos de aprendizaje

- repasar los correlativos
- practicar una conversación sobre temas cotidianos (juego de rol)

Materiales didácticos necesarios

- Ordenador para reproducir audio

Preparación

- Sonidos **1, 2**
- Copias de **M25**
- Copias de **M26**
- Copias de **M27**
- Copias de **M28**

Plan de aprendizaje

20 me Reparte el diálogo **M25**.

Divide los alumnos en grupos de dos y pídeles que lean los diálogos y los traduzcan. Pídele a un grupo que lea en voz alta y que traduzca línea a línea. Ayúdales con la traducción, si es necesario. Después pídele a ese grupo que represente el diálogo sin traducirlo de nuevo. Si hay tiempo puedes pedirle a otro grupo que represente de nuevo el diálogo.

5 me Juego recreativo no lingüístico

15 me Divide la clase en tres grupos. Pide a los grupos que escriban todas las frases que puedan en cinco minutos. En cada frase, uno de los grupos inserta palabras con **ĈI-** (**ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian**), otro palabras con **I-** (**iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam**) y el tercero palabras con **NENI-** (**neniu, nenio, neniun, nenion, neniam, neniĉiel, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien**). Después, cada grupo lee en voz alta una frase y otro grupo la traduce y corrige. Gana el grupo que encuentre la mayor cantidad de errores hechos por otro grupo.

5 me Cantar juntos la canción **M26** 2 ó 3 veces.

10 me Pausa

10 me Juega otro juego con correlativos. Divide los alumnos en dos grupos. Cada grupo escribe la frase más larga posible con la mayor cantidad de correlativos, ejemplo: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato...**

Los grupos escriben frases durante tres minutos y después las leen en voz alta y otro grupo traduce y contabiliza cuantos correlativos se usaron correctamente.

30 me Reparte el juego de rol **M27**. Forma grupos de cuatro alumnos y pídeles que lo practiquen.

Asigna las tareas para casa.

M25 Diálogo

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.



Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: adaptación de la canción francesa Frère Jacques

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n , ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Tarea para casa

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.

▼ **Bloque 29** (Sesiones 57-58)



Objetivos de aprendizaje

- repasar los correlativos
- repasar la gramática de las lecciones anteriores
- practicar una conversación sobre temas cotidianos (juego de rol)

Materiales didácticos necesarios

- Ordenador para reproducir audio

Preparación

- Sonido **3**
- Copias de **M27**
- Copias de **M29**
- Ejercicio **M30**
- Ejercicio **M31**
- Ejercicio **M32**
- Copias de **M33**

Plan de aprendizaje

20 me Reparte el diálogo **M29**.

Divide los alumnos en grupos de dos y pídeles que lean los diálogos y los traduzcan. Pídele a un grupo que lea en voz alta y que traduzca línea a línea. Ayúdales con la traducción, si es necesario. Después pídele a ese grupo que represente el diálogo sin traducirlo de nuevo. Si hay tiempo puedes pedirle a otro grupo que represente de nuevo el diálogo.

5 me Juego recreativo no lingüístico

10 me Reparte **M30**. Pídele a los alumnos que completen las frases.

10 me Reparte **M31**. Pídele a los alumnos que traduzcan las frases.

10 me Pausa

25 me Pídele a los alumnos que preparen de nuevo el juego de rol **M27**. A continuación lo representan ante el resto de la clase

5 me Juego recreativo no lingüístico

10 me Reparte **M32**. Pídele a los alumnos que completen las frases.

5 me Cantad juntos la canción **Dek boteloj**.

Asigna las tareas para casa.

Maria Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.

Johano Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.

Maria Kion vi diras?

Johano Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.

Maria Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.

Johano Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.

Maria Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?

Johano Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.

Maria Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Ejercicio

Completa las frases.

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____ ?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____ .

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____ .

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant

_____ .

M31 Ejercicio

Traduce a tu idioma.

Li sidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Ejercicio

Completa las frases.

Sur i _____ strato, iras policisto. K _____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ _____ knabo estas malbon _____ o?

Ana nen _____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t _____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak _____ on.

K _____ vivas grand _____ uloj? K _____ grandaj ili estas? T _____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k _____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen _____ malbonulo ŝatas lerni en lern _____ o.

M33 Tarea para casa

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.

▼ **Bloque 30** (Sesiones 59-60)



Objetivos de aprendizaje

- repasar los correlativos
- repasar la gramática de las lecciones anteriores

Materiales didácticos necesarios

- Ordenadores para estudiantes (o usar el ejercicio alternativo)

Preparación

- Sonido **4**
- Copias de **M34**
- Ejercicio **M35**
- Copias de **M36**

Plan de aprendizaje

40 me Reparte el diálogo **M34**.

Divide los alumnos en grupos de dos y pídeles que lean los diálogos y los traduzcan. Pídele a un grupo que lea en voz alta y que traduzca línea a línea. Ayúdales con la traducción, si es necesario. Después pídele a ese grupo que represente el diálogo sin traducirlo de nuevo. Si hay tiempo puedes pedirle a otro grupo que represente de nuevo el diálogo.

10 me Pausa

20 me Reparte **M35**. Pídele a los alumnos que completen las frases.

5 me Juego recreativo no lingüístico

20 me Juega otro juego con correlativos. Divide los alumnos en dos grupos. Cada grupo escribe la frase más larga posible con la mayor cantidad de correlativos, ejemplo: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato...**

Los grupos escriben frases durante tres minutos y después las leen en voz alta y otro grupo traduce y contabiliza cuantos correlativos se usaron correctamente.

Asigna las tareas para casa.

M34 Diálogo

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Ejercicio

Completa las frases.

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Tarea para casa

Crea frases con el ordenador. Crea 5 frases cada día; tradúcelas y escríbelas, si están correctas.